

FÖROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 12

Lýsingarprisur fyri mm.: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu.

LEYGARDAGIN 19. MARS 1955

Blaðið verður bílagt á posthúsinum — og
kostar kr. 3.20 + porto um fjórðingsárið.

28. árg.

Veruleikanum reingir tú ikki, Erlendur!

Tú verður at taka ábyrgdina av, at minstalenin er skerd 150 kr.,
at prosentini einans fóru $\frac{2}{3}$ upp, at útróðramenn sita við skerdum
luti, at fólkíð er tollokrað við 1,2 milj. kr. o. s. fr.

Hvussu ofta tú enn verður at leggja FÖROYA SOSIAL-DEMO-
KRAT og javnaðarmenn undir ósannindi í hesum máli, so verður tú
ikki at venda sannleikanum og veruleikanum. Tú verður ikki at kunna
dylja tín fylgisskap við afturhaldið og harav standandi misgerðir móti
teimum minni mentu í samfelagnum við ósannindisskriving tíni móti
javnaðarmonnum, ið var tykkara høvuðsendamál at halda uttanfyri
landsstýrið. Um ikki rist tað av sær, so hevur fjöldin altíð havt opið
eyga fyri afturhaldinum, men nú eisini tit hálsfevnast við afturhalds-
monnum á tingi, skalt tú vera fullvisur í, at fólkíð gerst alvakið og
við fyrstu atlogu ristir tykkum av sær saman við hinum biksvarta
afturhaldinum. Tit verða allir sum ein politiskt omanstoyttir á einum
sinni.

Hvør er so hin ósanna skrivning
F. S. D.?

Vit søgdu at línuprosentini ein-
ans var hækkað $\frac{2}{3}$ pst. Tú sigur,
at »tað er satt, at línuprosentini er
hækkað $\frac{2}{3} \frac{0}{100}$ «, men fyri at reinsa
teg sjálvan tekur tú aftur í aftur,
»at hetta var tað, sum flokks-
maður teirra, Magnus Tórsheim,
formaður Føroya arbeidarafelags,
vildi hava fiskimenn at fara av
stað fyri í fjør. Tá tóku fiskimenn
ikki av«.

Tú roynir at skáka undan. Neyð-
ar maður! Men skuldina fyri tín-
ar misgerðir verður tú ikki at
kunna leggja á herðar Magnusar.
Tað vildi gleitt teg at kunna gjort
tað, tí Magnus er javnaðarmaður.
Men ikki fer at bera til. Føroyskir
fiskimenn og arbeidarar eru eingir
tápulingar, sjálvt um teir ikki hava
gingið á asfaltinum í árávis. Teir
hava bæði gloggni og skil at
gjøgnuskoða hvørt eitt av tínum
mistøkum.

Erlendur! Søgan byrjar við verk-
fallinum í 1953. Tú minnst full-
væl, at einar 14 dagar, áður enn
tú gav upp — UTTAN AT SPYRJA
EIN EINASTA FISKIMANN
EFTIR — høvdu Føroya fiski-
menn einmælt noktað at taka við
semingsuppskotinum. Men hóast tað
gavst tú eftir. Fiskimenn fingi ein
verri sáttmála enn frammanundan,
mistu av hesum sáttmála í mong-
um forúm í hundradum av krónum,
umframt tað, at summir mistu upp
í 1600 kr. aftrat, orsakað av tí
úrslitaleysa verkfallinum, um rokn-
að verður við somu veiðinøgð og
somu fiskaprísum sum árið framman-
undan. Og so stóð grant og við
tíni undirskrift, at hesin sáttmáli
skuldi galda í 2 ár ella til nýgg-
ur sáttmáli varð gjordur.

Erlendur! Veruleikar, ið ikki
reingjast!

So legði tú út í 1954-verkfallið.
Ógviliga lætt at skilja. Tað vildi
verið fullkomiliga ort av sær, um
flokkí tinum skuldi liv vera lagað,
at fara til val við 19. apríl-sátt-
málanum á baki. Tú vildi verið
deyðsdømdur!

Nú sigur tú, at Magnus Tórs-
heim bjóðaði føroyskum fiskimonn-
um at fara bert við $\frac{2}{3}$ pst. í lön-
hækking. (Semingsuppskotið frá
Føroya Arbeidarafelag).

Men Erlendur! Hevur tú gloymt,
at tú tætt frammanundan bjóðaði
reiðarunum at halda uppat við
verkfallinum bert teir vildu ganga
við til hina láturliga hækkingini,
AT HÆKKA LÍNUPROSENTIÐ
VIÐ 1 — EINUM PROSENTI!!
Hetta hevur tú enn onga tíð sagt
fiskimonnnum, at vit eru fullvisur í,
at sjálvur torir tú heldur ikki at
gera tað!!! Men sjálvst henda lá-
turliga litla hækkingin vildi í ongum
forúm gjort mun at uppviga tóð
fiskimanna frá árinum fyri ikki at
tala um topini av verkfallinum
hetta sama várið.

Vert er eisini at minnst til, at

Stórstreika í Reykjavík

Hóskvøldið kl. 8 byrjaði stór-
streika í Reykjavík. Tey flestu
fakfeløgini eru uppi í hesum ar-
beiðssteðgi, og menn halda, at
skipini verða lögð, so hvørt sum
tey koma í havn — tey, ið inni
lógu, tá streikan byrjaði, verða
ikki avgreidd. Kemur henda streika
tí óivað at ráma flestar av teim
føroysku fiskimonnnum, ið sigla út
frá Reykjavík.

Feløgini krevja lønhækkan —
tað sigst, í einstøkum forúm heilt
upp í 30 %.

Tíðindi úr Reykjavík siga, at
streikan er politisk og íspunnin av
kommunistunum, ið hava ræðið í
fakfelagsrørsluni.

her var BERT TALAN UM HETTA
EINA PST. — IKKI EITT ORÐ
UM AT HÆKKA MINSTULØN-
INA.

Tær 800 krónurnar.

Umleið ein mánaða áður enn
verkfallið endaði, høvdu vit her í
blaðnum uppskot um, at lögtingið
tók sær av verkfallsmálinum og
tryggjaði fiskimonnnum ta løn, teir
kravdu. J. Fr. Øregaard, hevði
talað við Frederik Hansen um
hetta sama og biðið hann borið
tað fram fyri stjórn Fiskimanna-
felagsins. Eisini hevði hann talað
við lögmannin. Vit endurtóku upp-
skotið í blaðnum. Hesi ferð end-
urprentaði Erlendur okkara skriv í
blaði sínum undir »Vikurøddir« —
uttan eina einastu viðmerking. —
Men vit høvdu rætt. Einans lög-
tingið kundi loysa málið. Erlendur
kom bert fram við øgiligum braski
móti útgerðarmonnum. Men so ein
dagin úti í landsstýrinum fekk
pípan annað ljóð, tá segði Erlendur:
AT REIDARARNIR HAVA
EINKI AT LATA AV.

Soleiðis hevur alt málið í kling-
ur fyri hesum manni.

Hvør kom so við uppskotinum
um tær 800 kr.?

Erlendur! Nei! Hann hevði ikki
nevnt eitt orð um tær.

Men maðurin, ið bar uppskotið
(Framhald á 3. síðu.)

Handverkarar hava fund í Vestmanna.

Grækarismessudag vóru umboðs-
menn fyri handverkarafeløgini í
Klakksvík, Fuglafirði og Havnini
bodnir til fundar í Vestmanna
saman við handverkarafelagnum
har.

Til umrøðu var spurningurin við-
víkjandi stovnan av einum lands-
felagsskapi fyri handverkarar. Fund-
urin samdist um at leggja fyri
aðalfund Føroya Arbeidarafelags
spurningin um stovnan av einum
slikum landsfelagsskapi í samgongu
við F. A.

FINNLAND

Stórstreika er í Finnlandi. Tað
eru statstænastumenn, ið streika.
Teir krevja so munandi lønhæk-
kan, at ríkisstýrið sigur frá, at
staturin undir ongum umstøðum
kann ganga við til at fremja krøv
teirra — hann er als ikki førir
fyri at bera hesar útreiðslur.

7 fakfeløg streika, og talan er
um, at okkurt felag aftrat kann
koma upp í arbeidssteðgin. So gott
sum øll statsbana-ferðsla er steðgað.
Í fongslunum verður bert gjort tað
allar mest neyðuga arbeiði.

Trolarin er keyptur.

Sum fyrr frásagt fyrireikaðu teir
sjeyp skipararnir Esmar Fuglø og
Hvannasundsbrøðurnir Johannesen
keyp av stórum trolara. Nú er
keypslag gjørt, teir hava keypt
»Boston Fury« úr Bretlandi fyri
154.000 sterlingspund.

Trolarin er 190,6 fetur langur og
32,2 breiður. Hann er ca. 4 ára
gamalur. Hann kemur helst til

Føroya í apríl mánaði. Hvør, ið
føra skal skipið, er ikki heilt av-
gjørt enn, men ætlandi verður tað
Hans Pauli.

Hvussu miklan pening keyparar-
nir sjálvir hava sett í bátin, er
okkum ikki kunnugt; men tað er
reiðiliga nógv. Aftrat partapening-
inum hava teir fingið banklán móti
statsgaranti.

Danir hækka tollin.

Fyri at bota um fíggjarviður-
skiftini hava Danir verið noyddir
til at hækka tollin á ymsum brúks-
vörum. Hesin tollur verður at
gjalda við seluna frá grossisti til
handilsmann, og er ein hækkan
við 10 %.

Tollurin er lagdur á klednavor-
ur, leður, plastik, gull- og silvur-
vörur, ur, grammofonir, leikutoy,
kaffi og te.

Sundamenn keypa skip.

Felagið Eysturvík, hvørs limir
eru úr Norðdepli og Hvannasundi,
hevur keypt Boðastein.

Føroya Fólkaháskúli.

Summarskeið skúlans byrjar 2.
maj. Teknaðar eru útið 30 gent-
ur. Skúlin rúmar 32 næmingum, so
tær ið ætla sær á summarskeiðið,
og ikki enn hava sagt frá, eiga at
bera skjótt at.

BRÚDLEYP. Í morgin sunnu-
dagin, giftast í Havnar kirkju Lis
Fonsdal Olsen, Tórshavn, og Thor-
stein Jørgensen, maskinmeisteri,
Sørvági.

Dýrtíð.

Hvat er tað einasta, ein kann fáa fyri
eitt 2-oyra í dag?
Tvey 1-oyrir.